Pierwsza Ławka · Zestaw kart pracy · Wiedza o społeczeństwie · klasa 8

Dział 1. Człowiek w społeczeństwie

Potrzeby człowieka, grupy społeczne i wspólne decyzje, rodzina i budżet domowy, szkoła i jej funkcje, prawa ucznia i ich dochodzenie, asertywność i rozwiązywanie konfliktów. Sześć kart pracy: teoria z przykładami, ćwiczenia, utrwalenie, zastosowanie i dwa równoległe sprawdziany – z pełnym kluczem odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Człowiek w społeczeństwie – najważniejsze wiadomości** Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka	4 zad. 11 pkt
2	**Człowiek w społeczeństwie – ćwiczenia podstawowe** Sprawdzam, czy rozumiem podstawy	6 zad. 17 pkt
3	**Człowiek w społeczeństwie – utrwalenie** Zadania o wyższym poziomie trudności	7 zad. 15 pkt
4	**Człowiek w społeczeństwie – w praktyce** Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia	2 zad. 10 pkt
5	**Sprawdzian: Człowiek w społeczeństwie – grupa A** 30 minut · 17 pkt	7 zad. 17 pkt
6	**Sprawdzian: Człowiek w społeczeństwie – grupa B** 30 minut · 17 pkt	7 zad. 17 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny dla klasy 8 szkoły podstawowej (rok szkolny 2026/2027). Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Człowiek w społeczeństwie – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

Karta 1/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 11 pkt

Przypomnij sobie

- Człowiek jest istotą społeczną; potrzeby: fizjologiczne, bezpieczeństwa, przynależności, uznania, samorealizacji.
- **Grupy społeczne**: pierwotne (rodzina, przyjaciele) i wtórne (klasa, klub, partia). Grupa koleżeńska (np. paczka przyjaciół) opiera się na sympatii, grupa zadaniowa (np. zespół projektowy) – na wspólnym celu. Wspólne decyzje: **głosowanie** (decyduje większość), **konsensus** (wszyscy się zgadzają), **losowanie**.
- Funkcje rodziny: prokreacyjna, opiekuńczo-wychowawcza, ekonomiczna, socjalizacyjna, emocjonalna. **Budżet domowy**: dochody (wynagrodzenia, emerytury, świadczenia, np. 800+) i wydatki – **stałe** (czynsz, media, raty) i **zmienne** (żywność, ubrania, rozrywka); nadwyżka to szansa na oszczędności, deficyt – sygnał do ograniczenia wydatków.
- Szkoła: prawa i obowiązki ucznia (statut), samorząd uczniowski, rzecznik praw ucznia. Funkcje szkoły: kształcąca, wychowawcza, opiekuńcza, socjalizacyjna.
- Komunikat „ja”; **asertywność** – wyrażanie własnego zdania i odmowa z szacunkiem dla siebie i innych. Rozwiązywanie konfliktów: **negocjacje** (strony same), **mediacja** (bezstronny mediator pomaga stronom, nie narzuca decyzji), **arbitraż** (rozstrzyga arbiter).

Dom i szkoła

Stolik i dwa krzesła w kąciku do rozmów

Skarbonka i słoik z drobnymi na półce

Tablica ogłoszeń przy sali lekcyjnej

Plecak spakowany na jutrzejsze lekcje

Przykłady z wyjaśnieniem

Przykład 1. Do jakiej grupy należy drużyna harcerska?
Do grupy wtórnej (formalnej) – ma cel i zasady.

Przykład 2. Czym różni się mediacja od arbitrażu?
W mediacji strony same zawierają porozumienie z pomocą bezstronnego mediatora; w arbitrażu decyzję podejmuje arbiter.

Zadania

1 Połącz sposób podejmowania decyzji z opisem. ___ / 4 pkt

1. głosowanie	a) wszyscy akceptują rozwiązanie po rozmowie
2. konsensus	b) decyduje większość głosów
3. losowanie	c) decyduje przypadek
4. decyzja jednej osoby	d) decyduje jedna osoba

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

2 Przyporządkuj grupy. ___ / 4 pkt

rodzina klub sportowy paczka przyjaciół partia polityczna

pierwotne	wtórne

3 Dokument określający prawa i obowiązki ucznia w szkole to ___ / 1 pkt

A. kodeks karny **B.** regulamin sklepu
C. statut szkoły **D.** Konstytucja RP

4 Uzupełnij. ___ / 2 pkt

1. Rodzina, klub i klasa to _____ społeczne.
2. Wydatki, które co miesiąc są podobne, np. czynsz, to wydatki _____.

Człowiek w społeczeństwie – ćwiczenia podstawowe

Karta 2/6

Sprawdzam, czy rozumiem podstawy

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 17 pkt

Pamiętaj: w zadaniu „Oceń prawdziwość” czytaj każde zdanie do końca – jedno słowo może zmienić jego sens.

1 Oceń prawdziwość zdań. ___ / 4 pkt

1. Rodzina pełni funkcję socjalizacyjną.	P	F
2. Mediator narzuca stronom rozwiązanie.	P	F
3. Asertywność oznacza wyrażanie własnego zdania z szacunkiem dla innych.	P	F
4. Samorząd uczniowski przedstawia dyrektorowi opinie uczniów.	P	F

2 Połącz funkcję rodziny z przykładem. ___ / 4 pkt

1. opiekuńczo-wychowawcza
2. ekonomiczna
3. emocjonalna
4. socjalizacyjna

a) wsparcie i miłość
b) uczenie norm i zachowań
c) opieka nad dziećmi i ich wychowanie
d) zapewnienie utrzymania

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 Podaj dwa prawa i dwa obowiązki ucznia. ___ / 2 pkt

4 Przyporządkuj pozycje budżetu domowego. ___ / 4 pkt

pensja mamy rachunek za prąd świadczenie 800+ zakupy spożywcze

dochody	wydatki

5 Zamień komunikat „Ty zawsze się spóźniasz!” na komunikat „ja”. ___ / 2 pkt

6 Samorząd uczniowski tworzą ___ / 1 pkt

A. wszyscy uczniowie szkoły
B. dyrektor i wicedyrektor
C. rodzice
D. tylko nauczyciele

Podgląd • Pierwsza Ławka

Człowiek w społeczeństwie – utrwalenie

Zadania o wyższym poziomie trudności

Karta 3/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 15 pkt

Pamiętaj: wynik obliczeń sprawdź drugi raz, np. dodając liczby w innej kolejności.

1 **Zaproponuj sposób rozwiązania konfliktu dwóch klas o termin korzystania z sali gimnastycznej (etapy negocjacji).** ___ / 3 pkt

2 **Wyjaśnij różnicę między grupą koleżeńską a grupą zadaniową. Podaj po jednym przykładzie.** ___ / 2 pkt

3 **Miesięczne dochody rodziny wynoszą 8400 zł. Wydatki stałe to 3600 zł, a zmienne 4200 zł. Oblicz nadwyżkę i podaj, jaką część dochodów rodzina może odłożyć (w procentach).** ___ / 2 pkt

4 **Napisz asertywną odpowiedź na propozycję kolegi, by pójść na wagary.** ___ / 2 pkt

5 **Podaj dwie wartości ważne w rodzinie i jedno zadanie, które w rodzinie pełnią osoby starsze.** ___ / 2 pkt

6 **Podaj dwa prawa i dwa obowiązki dziecka w rodzinie.** ___ / 2 pkt

7 **Wymień dwie funkcje szkoły i do każdej dopisz przykład z życia klasy.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Człowiek w społeczeństwie – zestaw 6 kart pracy z kluczem, klasa 8

Podgląd pokazał 4 z 13 stron. Pełna wersja: 13 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Człowiek w społeczeństwie – najważniejsze wiadomości – 4 zadania, 11 pkt
- Karta 2: Człowiek w społeczeństwie – ćwiczenia podstawowe – 6 zadań, 17 pkt
- Karta 3: Człowiek w społeczeństwie – utrwalenie – 7 zadań, 15 pkt
- Karta 4: Człowiek w społeczeństwie – w praktyce – 2 zadania, 10 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: Człowiek w społeczeństwie – grupa A – 7 zadań, 17 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: Człowiek w społeczeństwie – grupa B – 7 zadań, 17 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości i pokazuje przykłady z wyjaśnieniem.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/wiedza-o-spoleczenstwie-klasa-8-dzial-01-czlowiek-w-spoleczenstwie-zestaw